

Asak Hta Kārai Kāsang A Gawgap Lam A Mātu, Asak Hta Anhtē Kunghpan Wa Ai Du Hkra Anhtē A Kāta Na Kārai Hte Seng Ai Asak A Nli Tum Kāba Wa Na Mātu Anhtē A Myit Māsin Hpe Jeyang Hpāran Ai Lam

Htina chyumdaw;--Mat. 5:8, 13:3-9, 18-23, Gsh. 4:23, Shy. 32:39, Ehp.3:16-17.

- I. Anhtē asak hta anhtē kunghpan ai du hkra anhtē a kāta hta Kārai hte seng ai asak a li tum kāba wa na mātu Mādu Kārai a man na nhtoi hta anhtē a myit māsin hpe jeyang hpāran kau ra ai rai nga ai. Myit māsin gaw māsha a kāta daw hta gumhpawn nga ai shāra, māsha a gawng mālai wa, gawng mālai shāmu shāmawt nga ai rai nga ai.**
- A. Anhtē a myit māsin gaw anhtē a myit a daw yawng hkra rai nga ai—nyan, hkam sha lam hte ra shārawng lam (Mat. 9:4, Heb. 4:12, Kas. 11:23, Yhn. 14:1, 16:22) ni yawng anhtē wēnyi a daw ni yawng rai nga ai htauli htaula myit (Heb. 10:22, 1Yhn. 3:20) ni hta mähkri shawn da ai rai nga ai.
 - B. Wēnyi shāman shākyang ai lam gaw anhtē a myit māsin, myit rawt shāmu shāmawt ai ten sha bungli gālaw ai. Lāma na māsha a myit māsin gaw ahkyak nla ai rai yang, wēnyi gaw kāta hta htawng shārawng da hkrum nna, de a atsam mārāi hpe htawng mādun na mātu ndang di lu ai—Mat. 5:3, 8, Shk. 78:8.
 - C. Myit gaw mārāi hkum nan rai timung, myit māsin gaw shāmu shāmawt gālaw ai nga ai wa nan rai nga ai. Myit māsin gaw anhtē mābyin mahkra ting hta gawng mālai shāmu shāmawt gālaw nga ai **commissioner** rai nga ai.
 - D. Anhtē a myi hte mu lu ai hkumhkrang a shāmu shāmawt hkawm sa ai lam hte shāmu shāmawt ai lam ni gaw anhtē a myi hte mu lu ai lam hte seng ai myit māsin hta mādung rai nga ai. Dai hte mären sha anhtē a shāni shāgu na asak hkrung ai hkrang, anhtē a shāmu shāmawt ai hkrang ni gaw anhtē a myit hte seng ai myit māsin hpan hta mādung rai nga ai.
 - E. Myit māsin gaw asak a shang wa ai lam hte pru wa ai lam, asak a “lāshawng” rai nga ai. Myit māin gaw njaw n-ang ai rai yang, wēnyi hta nga ai asak gaw pat hkum shingdang hkrum nhtawm, asak a tāra gaw anhtē a mābyin daw shāgu de du wa na mātu pat hkum shingdang lam nnga ai wanglu wanglang n-gālaw lu ai. Asak hta kāba dik ai dāgu nga nga timung, ndai kāba dik ai dāgu gaw anhtē a kāji la ai myit māsing hku nna hkang zing da ai—Gsh. 4:23, Mat. 12:33-37, mādun;- Ezek. 36:26-27.
- II. Anhtē a asak hta kāba wa ai lam gaw anhtē a myit māsin hta nga ai asak a nli tum rai nga ai, Hkristu a kāba wa ai a mārang ē byin pru wa ai lam rai nga ai Hkristu a hkumhkrang ngu ai Hpung hpe gawgap ai (1Yhn. 3:9, 1Pet. 1:23, Kol. 2:19, Ehp. 2:21, 4:15-16, Mat. 13:18-23) anhtē gaw anhtē a myit māsin h pe jeyang hpāran kau ai a mārang ē Mādu Kārai hte rau gumhpawn bungli gālaw ra ai. Shing rai yang she lāwu e jaw da ai kumla ni hte hkang zing lu na rai nga ai.**
- A. Kārai Kāsang gaw anhtē a myit māsin hpe shāgrit shākyā kau shāngun māyu ai.
 - 1. Kārai Kāsang gaw anhtē a myit māsin hpe jeyang hpāran kau ai shāloi, Mādu gaw hkumshan kāta na nlung sālum hpe shaw kau nna, kya la ai myit māsin, shan myit māsin hpe jaw na rai nga ai—kāji 26.
 - 2. Kya la ai myit māsin gaw Hkristu wanglu wanglang kāba wa lu ai kāja dik ai lāmu ga rai nga ai. Dai gaw mungkan hte seng ai hkumshan zawn ja la ai lam nnga ai tinang hpung shingkang hpe ntam ai, prat lādaw hte seng ai myit tsang lam ni, sutgan arung arai ni hte gunglau nhkrum ai myit māsin rai nga ai—Mat. 13:3-9, 18-23.
 - 3. Kārai Kāsang gaw anhtē hpe shādum na mātu Mādu a tsawra myit hpe jai lang ai a mārang e anhtē a myit māsin hpe shākyā kau shāngun nga ai. Lāma na tsawra myit gaw anhtē hpe nshāmu shāmawt shāngun lu ai rai yang, Mādu gaw anhtē a myit māsin hpe shākyā kau ai du hkra anhtē hpe shārin achyin na mātu mākau grup yin hku nna shi a lāta hpe jai lang na rai nga ai—2Kor. 5:14, 4:16-18, Heb. 12:6-7, mādun; Ezek. 4:11.
 - B. Kārai Kāsang gaw anhtē a myit māsin hpe hpraw san shāngun māyu ai.
 - 1. Hpraw san ai myit māsin gaw Kārai Kāsang hpe tsawra nna, Kārai Kāsang hpe ra shārawng awng ai myit māsin rai nga ai. Kārai Kāsang hta lai nna, kāga tsawra myit, myit ra shārawng ai lam (snr) ra shārawng hpa nnga ai—Mat. 5:8, Shk. 73:25, mādun; Ezek. 32:39.

2. Anhtē a myit māsin gaw Kārai Kāsang a mātu myit ding man ra ai. Shing rai yang she anhtē gaw Mādu hpe n-gawn nsawn rē lam hte Mādu a myi man hpe hkrat sum mat na hta lai nna kāga hpa lam hpe mung nhkrit lu na rai nga ai—Shk. 86:11, Esaia. 11:1-2.
3. Myit māsin hta hpraw san na mātu gaw Kārai Kāsang a hpung shingkaung a mātu, Kārai Kāsang a ra shārawng ai lam hpe shāngut shākraw na mātu lāngai sha rē bandung rai nga ai. Anhtē a bandung gaw Hkristu hpe hpring tsup hkra kābu gāra na hte amyat lu la na mātu rai nga ai (Hpil. 3:7-14).
4. Anhtē gaw “sanseng ai myit māsin hte Mādu Kārai hpe shāga gang ai ni hte rau” Hkristu hpanng de hkan nang ra nga ai—2Tim. 2:22.

C. Kārai Kāsang gaw anhtē a myit māsin hpe tsawra myit rawng shāngun māyu ai.

1. Tsawra myit rawng ai myit māsin gaw Kārai Kāsang hpe tsawra ai, Kārai Kāsang hpe ra shārawng ai, Kārai Kāsang hpe hpanng gāra ra mārin ai, Kārai Kāsang hpe myit māda ai hkam sha lam, Mādu Kārai hte rau dai Mādu hte seng ai lam hpe myit ra shārawng ai, lak san rai ai hte wēnyi māsa mātut mähkai lam nga ai myit māsin rai nga ai—42:1-2, Mhk.1:1-4.
2. Anhtē gaw anhtē a myit māsin hpe Mādu Kārai hpanng de lang hte lang gāyin wa nhtawm, nsim nsa ningnan gram shārai ra nga ai. Shing rai yang she anhtē gaw Mādu Kārai hta ningnan kābu gāra lam rai nga ai tsawra myit hpe lu la na rai nga ai—2Kor. 3:16.
3. Wēnyi māsa hte seng ai hkrum kādup hkam sha lam ni yawng gaw myit māsin kāta hta tsawra myit hku nna nnan hpanng ai lam rai nga ai. Lāma na anhtē gaw Mādu Kārai hpe ntsawra ai rai yang, hpa wēnyi māsa lam hte seng ai hkrum kādup lam hpe raitim hkap la lu na nmai byin lu ai—Ehp. 6:24, Shr. 2:4-5.
4. Mādu Kārai hta anhtē a tsawra myit gaw Mādu a ahkaw ahkang hte rau Mādu Kārai a mātu ga shāga na, anhtē hpe mādang dep shāngun ai, jāhkum shātsup ya ai—Yhn. 21:15-17, Mat. 26:6-13, 28:18-20.

D. Kārai Kāsang gaw anhtē a myit māsin hpe sim sa shāngun māyu ai.

1. Simsa ai myit māsin gaw shut shai ai, jeyang ai (snr) māra shāgun ai lam nnga ai htauli htaula myit rawng ai myit māsin rai nga ai—Kas. 24:16, 1Yhn. 3:19-21, Heb. 10:22.
2. Anhtē gaw Kārai Kāsang a man na nhtoi hta anhtē a māra hpe yin la ai rai yang, anhtē hpe Mādu māra dat ya ai hte Mādu a jāsan jāseung ya ai hkrum lu ga ai. Dai mājaw anhtē gaw kāja dik ai sanseng ai htauli htaula myit hte Kārai Kāsang hte rau dingbai dingna nnga ai kānawn mązum lam hpe kābu gāra lu na rai nga ai—1Yhn. 1:7, 9, 1Tim. 1:5, 3:9.
3. Akyu hpyi ai lam hta Kārai Kāsang hte rau kānawn mązum ai lam hpe shāman shākyang gālaw ai a māhtai gaw anhtē gaw Kārai Kāsang a simsa lam hpe kābu gāra lu ga ai. Dai gaw kāja wa anhtē a myit māsin hpe reng ya nna, Hkristu hta nga ai yaw shāda lam ni hte simsa ai, myit sim ai lam nga na mātu anhtē hpe hkang zing ya ai simsa lam a Mādu Kārai Kāsang rai nga ai.
4. Anhtē gaw māsha nnan hpe bu hpun dāgraw na mātu kāga māsha ni hpe māra dat ya nna, anhtē a myit māsin ni hta Hkristu a simsa lam hpe uphkang shāngun ra ai—Kol. 3:13-15.

III. Anhtē gaw anhtē a myit māsin hta Kārai Kāsang a asak hkrum hkra ra ai pat hkum shingdang lam ni hpe mu lu ra ai.

A. Anhtē hta Kārai Kāsang a asak hkrum hkra ra ai shawng nnan na manghkang gaw anhtē a māsha a ningmu lam gaw nsin sin ai hpe nchye ai lam rai nga ai—2Kor. 3:14, 4:4.

1. Hkristan asak hkrung lam hta ahkyak dik ai lam gaw anhtē a kāta hta asak hkrung ai Hkristu hpe gāra hku ahkyak la ra ai lam hpe mu ra nga ai—Gal. 1:16, 2:20, 4:19, Hpil. 1:19-21, 2Kor. 3:18.
2. Hkristan lāngai tai ai ngu gaw anhtē a yaw shāda lam hku nna Hkristu hta kāga lam hpa hpe mung nmai la lang ai hpe tsun māyu ai. Māsha law mālawng gaw shanhtē hkye hkrang la hkrum ngut sai hpanng asak a lam mähkrun hpe nchyē ai hte Hkristu hpe shanhtē a asak hku nna nla lang ai mājaw shanhtē a wēnyi māsa lam hte seng ai asak hkrung lam hta yak hkak lam ni nga nga ma ai—Rom. 8:6.

B. Anhtē hta asak a hkrum hkra ra ai lāhkawng ngu na manghkang gaw mākoi māgap ai lam rai nga ai—Mat. 6:2, 5, 7:5, 23:13-29.

1. Māsha lāngai a wēnyi māsa lam gaw shinggan daw hkrang hku nna ndaw dan ai sha, shi gaw shānu nga ai Hkristu hpe gāra hku ahkyak la ai hku nna she daw dan ai rai nga ai.

2. Anhtē a rudi hte seng ai mai kāja lam gaw shut shai ai wēnyi māsa lam rai nna, kāja wa asak a mātu kāba dik ai pat hkum shingdang lam lāngai rai nga ai. Asak a dan leng na mātu anhtē a rudi hte seng ai mādung myit hte myit ra lam hpe nyet kau nna, anhtē a kāta hta gram shārai gālaw na mātu hte anhtē hpe daw grawp kau shāngun na mātu Hkristu hpe sha ahkang jaw ra ai.
 3. Anhtē gaw anhtē a mādung myit hte anhtē a rudi mābyin hku nna lam shāgu hpe gāloi mung gālaw ai rai yang, byin pru wa ai lam gaw gāloi mung mākoī māgap ai lam rai nga ai.
- C. Anhtē hta asak a hkrum hkra ra ai māsum ngu na manghkang gaw gumlang ai lam rai nga ai—2Kor. 10:4-5.
1. Hkristu gaw anhtē a mātu shi a ra shārawng ai hte hpyi shawn lam ni, anhtē hpe Mādu a woi awn ai lam hte jeyang hpāran ai lam hpe sang lang na mātu anhtē hta gram shārai bungli gālaw shāmu shāmawt nga ai.
 2. Gāra hku mi raitim, anhtē gaw nmādat nmāra ai sha, kāta na hkam sha lam hpe ninghkap ai, Mādu a woi awn ai (snr) mānu shābrai jaw ai hpe nhkap la ai rai yang, ndai nra shārawng ai hte ninghkap ai lam gaw gumlang ai lam rai nga ai.
 3. Anhtē gaw chyāhkring hkring lāja lāna tawt lai hkrum ai māra gaw shinggan daw hte mu lu ai māra nre ai. De mālai, dai gaw anhtē hta nga nga ai Hkristu a myit māju hkam sha lam hpe nmādat nmāra ai lam a māra rai nga ai. Hkristu gaw anhtē hta asak hkrung nga nna, Mādu gaw asak a kāta daw myit māju hkam sha lam hpe nsim nsa, jaw nga ai—Rom. 8:6, 1Yhn. 2:27, mādun; Ehp. 3:1, 4:1, 6:20, 2Kor. 2:12-14.
- D. Anhtē hta asak a hkrum hkra ra ai māli ngu na manghkang gaw anhtē a rudi atsam rai nga ai.
1. Hpunau ni law mālawng hte kānau kāna ni gaw Mādu Kārai hpe kāja wa tsawra mānu shādan nna, Mādu Kārai a mātu myit nden ja ai hte, grai nan Kārai Kāsang hta kābu gāra ma ai. Gāra hku mi tsun tim, shanhtē a kāba dik ai manghkang gaw shanhtē a gālaw lu ai atsam hte dangdi lu ai tsam ni gaw n-gun hte kāba dik ai lam rai nga ai. Dai mājaw Hkristu aw shanhtē hta n-pawt tawn shānu nga na shāra hte lādat nnga ai.
 2. Anhtē gaw mächye mächyang rawng nna, mi kaw nna mādung atsam mārai nga ai raitim, ndai lam ni hpe māra (snr) mātsat shābat lam hku nna nmai māsat la ai. Anhtē a rudi atsam ni hpe mātsat na mālai, dai ni hpe mānu shādan da ma ai. Lāma na dai ni gaw anhtē kāta hta daw grawp ai lam nnga ai sha, naw ngam nga ai rai yang, Hkristu a asak hpe manghkang byin wa shāngun na rai nga ai.
- E. Hkristu a asak gaw anhtē hta pat hkum shingdang lam nnga byin shāngun māyu ai rai yang, anhtē gaw wudang a daw grawp kau ai hpe hkrum kādup hkam sha nna, ndai pat hkum shingdang ai lam ni hpe jeyang hpāran kau na mātu hte la kau na mātu ahkang jaw ra ai—Mat. 16:24-25.

IV. Anhtē gaw anhtē a myit māsin hta Kārai Kāsang a asak hku nna hkrum hkra ra ai kāta daw na pat hkum shingdang lam ni hpe mu ra nga ai.

- A. Shawng nnan kāta daw na manghkang gaw anhtē a nyan a manghkang rai nga ai.
1. Anhtē gālaw māyu ai lam ni gaw anhtē a myit sawn ai lam ni kaw nna nnan hpanng ai rai yang, dai lam ni gaw awngdang timung nawku htung a shāmu shāmawt lam hta n-grau nga ai. Dai ni gaw anhtē a wēnyi kaw nna hkrung shāpraw ai Hkristu a sakse hkam ai lam nrai nga ai—mādun; Hpil. 2:5, 1Kor. 2:16, Ehp. 4:23, Rom. 12:2.
 2. Anhtē hta Hkristu a asak nga nga timung, anhtē a myit sawn ai lam ni hte bungli gālaw ai lam ni hta Hkristu a asak hte gumhpawn gālaw ai lam nnga nga ai. Dai mājaw ndai asak gaw anhtē kaw nna nhkrung shāpraw lu ai.
 3. Anhtē a nyan gaw wēnyi hta tawn da ai rai yang, anhtē a shinggan daw gālaw ai lam ni gaw anhtē a kāta māsha hte myit hkrum nna, anhtē hte Kārai Kāsang a lāpran shut shai lam nnga ai. Mādu hte anhtē gaw hpyen ntai ai sha, simsa lam nga ai māhtai gaw anhtē a kāta hta simsa lam hkam sha lu na rai nga ai—8:6.
- B. Lāhkawng ngu na kāta daw na manghkang gaw anhtē a ra shārawng lam a manghkang rai nga ai.
1. Anhtē a nyan gaw anhtē a wēnyi a yaw shāda lam hpe chyāhkring hkring chye na nna, Kārai Kāsang a ra shārawng ai lam hpe chyē timung, anhtē gaw yinla na mātu hte mādāt māra na mātu nra shārawng ma ai.

2. Anhtē gaw lăma ma hpe gălaw na mătu Mădu Kărai ra shărawng ai hpe chye na ai, chyē lu ai, hkawn hkrang ai hte sungsung hkam sha chye lu timung, anhtē a ra shărawng ai lam gaw mădat măra na hte asum jaw na mătu ninghkap nna, anhtē gaw Mădu Kărai a myi man hpe hkrat sum mat nga ai.
 3. Mădu Kărai a ra shărawng lam hpe gunhpai na mătu ja la ai ra shărawng lam hte gawngkya ai ra shărawng lam lăhkawng yan gaw Kărai Kăsang a asak a mătu dingbai dingna pat hkum lam rai nga ai. Jeyang hpăran kau hkrum sai ra shărawng lam gaw dip da hkrum ai hte bai hkrung rawt nna ja ai hte kya ai lăhkawng yan rawng nga ai. Kărai Kăsang hte rau gumhpawn gălaw ai lam gaw kăba dik ai lawng lam rai nga ai—Hpil. 2:13.
- C. Măsum ngu na kăta daw na manghkang gaw anhtē a hkam sha lam a manghkang rai nga ai.
1. Anhtē a hkam sha lam gaw Kărai Kăsang a hkam sha lam nga ra ai. Anhtē gaw Kărai Kăsang a hkam sha lam kăta de hpring tup shang mat wa ra ai—2Hte. 3:5, Hpil.1:8.
 2. Anhtē gaw Kărai Kăsang tsawra ai lam hpe tsawra ai, Kărai Kăsang ra shărawng ai lam hpe ra shărawng ai hte Kărai Kăsang nju ai lam ni hpe nju ra ai. Anhtē a hkam sha ai lam hte Mădu a hkam sha ai lam gaw hkam sha ai lam lăngai sha byin wa ra ai—Ehp.5:25, 2Kor. 12:15, 1Kor. 16:24, Shr. 2:6. Hpil. 1:8.
- D. Anhtē gaw kăta măsha de n-gun hte shăngang shăkang hkrum na mătu shăni shăgu ra nga ai. Shing rai yang she asak rai nga ai Hkristu gaw anhtē myit măsin a ahkyak mădung daw ni hta shi a nta gawgap lu na rai nga ai—Ehp. 3:16-17.
- V. Ndai prat lădaw hta Kărai Kăsang a ahkyak dik bungli gălaw ai lam gaw măsha gaw Mădu a asak hpe lu la nna, Mădu a asak hta kăba kunghpan wa na mătu re lam hpe mu lu na mătu, anhtē ntsa n-gaw n-wai ai myit gaw anhtē a myi ni hpe hpaw ya uga. Anhtē a bungli gaw kăga măsha ni hpang de Mădu Kărai a asak hpe bang ya ai hte gărurum ya ai lam rai ra ai. Mădu a asak kaw nna pru wa ai bungli chyū sha Mădu a htani htana mădang de du lu nhtawm, Mădu a mărang e hkap la lu ai rai nga ai—Yhn. 7:37-39a. 2Kor. 4:10-12, 1Yhn. 5:16a, 2Kor. 3:3, 6.**